

Bilag 3

Spørgsmål nr. 1454 fra medlem af folketinget Wilhjelm (VS) og justitsministerens svar

Spørgsmål:

»Vil ministeren skaffe oplyst, hvorvidt den telefonaflytning, som ifølge vidneudsagn under strafansvar blev foretaget i november–december 1967 mod tre af Russell-tribunalets arrangører, lrs. Chr. Vilh. Hagens og forlagsdirektørerne Ole Wivel og Erik Vagn Jensen, under medviden af den navnkundige PET-kommissær Holst Jensen, skete i medfør af retskendelse efter daværende retsplejelovs § 750 a, stk. 1, eller opnåede senere retskendelse efter samme paragrafs stk. 3?«

Begrundelse

I en dansk retssal har et vidne under strafansvar den 30. januar 1981 oplyst, at de i spørgsmålet omtalte aflytninger har fundet sted, og at han selv og andre kendte højre-ekstremister var blevet orienteret om indholdet af den nok som bekendte Holst Jensen fra politiets efterretningstjeneste.

Vidnet må siges at være vel informeret, da han selv på det tidspunkt var en skattet leder af efterretningstjenestens infiltrationsbande.

Det forekommer temmelig usandsynligt, at der har foreligget retskendelse til en sådan aflytning – men ville i øvrigt være højst interessant til belysning af denne efterforskningsmetodes anvendelse, hvis det ikke desto mindre har været tilfældet. Lrs. Hagens' henvendelser til de pågældende retter tyder ikke på, der har foreligget kendelse, ligesom ingen af de tre nævnte personer er blevet orienteret efterfølgende i henhold til stk. 6 i den pågældende paragraf, som efter ordlyden også gælder, hvis retten afviser at give efterfølgende tilladelse til en allerede efter stk. 2 iværksat aflytning.

Hvis aflytningen – som man må befrygte – er sket i klar strid med retsplejelovens bestemmelser, er det helt utilstedeligt, at man hindrer de forurettede i at skaffe sig viden herom, således som det reelt er sket ved justitsministerens svar på lrs. Hagens' henvendelser gennem de seneste måneder. PET ar-

bejder på justitsministeriets politiske ansvar. Hvis man nægter at oplyse, hvorvidt aflytningen har været hjemlet ved kendelse efter aflytningsparagraffens stk. 1 eller 3, betyder det i praksis, at man udelukker, at borgerne kan få kendskab til ulovlige overgreb, som foretages imod dem på justitsministerens ansvar. Derfor må det som et minimum forlanges, at justitsministeren skaffer oplyst, om der forelå retskendelser i de konkrete, bevidnede tilfælde. Det kan ikke med nogen ret hævdes, at denne oplysning kan være til skade for undersøgelsen, eller at omstændighederne i øvrigt taler herimod, medmindre man vil fortolke den sidste formulering så bredt, at den også skal kunne benyttes til at dække over ulovligheder begået på justitsministerens ansvar.

Svar:

Rækkevidden af politiets adgang til at foretage telefonaflytning er fastlagt ved retsplejeloven. Bestemmelserne herom indsatte i 1954 som § 750 a, hvis regler i 1978 overførtes til den nugældende § 787. Efter de nævnte regler kan telefonaflytning som udgangspunkt kun foretages efter forud indhentet retskendelse. Politiet kan imidlertid under visse særligt angivne betingelser foretage aflytning uden forudgående retskendelse. I sådanne tilfælde skal politiet dog indgive meddelelse til retten samtidig med aflytningens begyndelse. Efter retsplejeloven skal retten, såfremt aflytning af samtaler fra en telefon i privat eje har fundet sted, give telefonens indehaver meddelelse om aflytningen, når dette kan ske uden skade for undersøgelsen og omstændighederne i øvrigt ikke taler herimod.

Såfremt der ikke er givet underretning om nogen telefonaflytning som omtalt i det stillede spørgsmål, kan det således skyldes, enten at der ikke har været truffet bestemmelse om en sådan aflytning, eller at retten har fundet, at meddelelse herom ikke kunne ske